

ФІНАНСОВА ТЕРМІНОЛОГІЯ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ*

Мова є найголовнішим засобом спілкування та взаєморозуміння людей. Як надзвичайно динамічна структура вона постійно збагачується новими поняттями, відображаючи рівень розвитку суспільно-економічних відносин. Ринкове реформування фінансів України обумовлює необхідність суттєвого розширення фінансового лексикону, введення в українську мову нових слів, у тому числі іншомовного походження.

90-ті роки минулого століття стали для нашої країни революційними. Державотворення та розвиток місцевого самоврядування, становлення ринкових відносин та розширення зовнішньоекономічної діяльності, приватизація та створення нових організаційно-правових форм господарювання супроводжувались докорінними змінами у фінансовій сфері.

Вітчизняні фінансова теорія та практика постали перед необхідністю упродовж дуже короткого історичного періоду перейти на якісно новий рівень розуміння та реалізації сучасних ринкових фінансових відносин. Макро- й мікроекономічні перетворення вимагали створення нових фінансових інститутів та інструментів ринкової економіки, внесення відповідних змін до вже діючих фінансових структур, створення адекватного фінансового механізму.

Йдеться про розвиток в Україні банківського сектору та створення різноманітних небанківських фінансових інститутів, розвиток існуючих та впровадження нових інструментів фінансового ринку тощо. Такі зміни вимагали швидкого розвитку окремих напрямків української фінансової науки, розробки нової фінансової політики, формування відповідного фінансового права, розбудови адекватних ринкових фінансових відносин на міжнародному та національному рівнях. На жаль, ці процеси далеко не завжди проходили належним чином, і наслідки їх нерідко були негативними.

Така трансформація суспільно-економічних відносин є надзвичайно складним явищем, яке потребує глибокого вивчення світового досвіду, його критичного осмислення з метою використання із врахуванням особливостей нашої країни. Необхідно, щоб на рівні керівництва держави, науковців, широкої громадськості було однозначне розуміння суті та завдань ринкових перетворень. Прийняття рішень має спиратись на фундамент адекватного їх сприйняття та можливість чіткого виконання. Велику роль у цьому відіграє мова, зокрема фінансова термінологія з її повним та правильним тлумаченням.

Разом із новими фінансовими відносинами в українську мову входять часом незнайомі та важкозрозумілі поняття, які напрацьовані та вже широко використовуються світовою теорією і практикою. Їх правильний переклад та тлумачення є важливим внеском у справу розвитку вітчизняної фінансової науки, фінансової політики та права, прикладних фінансів.

Зважаючи на об'єктивність таких змін, та усвідомлюючи, що висока мовна культура є основою взаєморозуміння, слід виражено підходити до сліпого запозичення національним законодавством та вітчизняною економічною літературою іншомовних слів у разі, коли рідна мова вже містить відповідні поняття. Крім того, потрібно неухильно дотримуватись правил сучасного правопису.

З огляду на значимість трансформації соціально-економічних відносин в Україні та необхідність адекватного розвитку фінансової термінології, можна впевнено стверджувати, що нове (четверте) видання "Фінансового словника" (автори — А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк, Т.С. Смовженко) є дуже актуальним. Зібраний та систематизований у словнику величезний матеріал відбиває пошуки науковців і практиків у галузі української економічної термінології. Ця робота безперечно заслуговує на увагу і є вагомим внеском у розвиток української фінансової термінології.

Словник містить визначення і тлумачення понад 5000 понять і термінів, що охоплюють такі теми: фінансова система держави, місцеві фінанси, фінанси підприємств, фінансування і кредитування підприємницької діяльності, цінні папери і фондовий ринок, банківська справа, страхування, податки, грошовий обіг, фінансове планування, фінансовий облік і звітність, аналіз фінансового стану підприємств, фінансовий менеджмент, міжнародні фінанси, митна справа, бухгалтерський облік, аудит та інші. Це найповніше видання "Фінансового словника" українською мовою. Значна кількість нових фінансових термінів подається вперше.

Видання розраховано на викладачів та студентів економічних навчальних закладів і факультетів, фінансистів та економістів підприємств різних форм власності, працівників банківських установ, податкових адміністрацій, страхових організацій, усіх, хто цікавиться сучасними фінансово-економічними проблемами.

Словник відповідає сучасним вимогам до наукових видань і може бути надійним джерелом фінансової термінології.

Надія Рязанова, кандидат економічних наук

* Див. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л., Смовженко Т.С. Фінансовий словник. — 4-те вид., випр. та доп. — К.: Т-во "Знання", КОО; Л.: Вид-во Львів. банк. ін-ту НБУ, 2002. — 566 с.